Ca. I.

Onus verbi do. Malachi interpretatur angelus meus· vnde Origenes eum angelū fuiſſe putat·ſm ꝙ de iohanne dr. Ecce mitto angelū meū ante faciem tuā·qđ nos omnino nō recipimus: vt angelus de celo veniēs aſſumpſerit corpus humanum·vt iſraeli que a domino mandata ſunt loqueretur. Dicunt vero hebrei hunc fuiſſe eſdrā ſacerdotē·⁊ poſt aggeum ⁊ zachariā ꝓphetaſſe·⁊ ideo nō habere titulū·quia liber eſdre dicit ipſum eſdrā ⁊ alios ſecum aſcendiſſe de babilone· anno ſeptīo artaxerxis regis perſarū. Et ideo putant ipſum eſdram qui ⁊ malachias ſb artaxerſe hanc ꝓphetiā cōtexuiſſe.

Malachias latine interptat̄ āgelus .i. nūcius. Quidquid enim dicebat quaſi a domino eſſet mandatū ita credebat̄·⁊ ita nomen eius ſeptuaginta interpretes tranſtulerunt· dicentes·aſſūptio vbi dñi ſuper iſrael ī manu angeli eius. Prophetauit autē nouiſſimus ī babilone quando ⁊ aggeus.

Sciendū ꝙ abducto iſrael·i·decē tribubus in captiuitate· indifferēter priſtino nomine ⁊ due tribuſ·i·iudas ⁊ beniamin appellantur iſrael.

Hic prophetatur graue pondus: qđ iudas ꝓ peccatis portare cōpellitur: vt grauiora peccata ꝺpōat·vt ſentiat ꝑ tormēta: quez n̄ ſenſerat per bñficia ·et ne pēa videatur in ſuos iniuſta ·ſubijcit dominuſ. Dilexi vos ⁊ ex dilectiōe corripio vos. Ad iſrael Quia pōdus appellat·graue q̇dez ſignificat. Sed qꝛ ſubdit̄ ad iſrael ·i·ad emendatōnem illi⁹ populi. In altero aperta inimiciciarum confeſſio ē. In altero conſolationis ps ⁊ amicicie.

Malachias aperte ⁊ in fine omniū ꝓphaꝝ dicit de abiectōe iſrl̄ ⁊ vocatōe gentiū. Non ē mihi ait volūtas ī vobis dicit dñs exercituū·⁊ mun⁹ nō ſuſcipiā de manu veſtra Ab ortu eni ſolis vſqꝫ ad occaſum magnū ē nomē meū in gentib⁹·⁊ ī omni loco ſacrificat̄·⁊ offert̄ nomi meo oblatio munda.

C. I.

ſ al ij ſic. Onus verbi dñi ad iſrael ī manu malachie ꝓphete

Onus verbi

ſ iudā et beniamin ad quos ſolebat fieri ſmo et viſio dei.

domini ad iſrahel ī manu malachie. Di

ſ dum boni a malis amorē remoui ſ teme

lexi vos dicit dñs. Et dixiſtis. In

ritate qua peccāt obliti bñficiorū dei rñdent

quo dilexiſti nos? Nōne frat̄ erat e

ſau iacob ſic dñs·⁊ dilexi iacob e

ſ alias. et poſui ſeyr mōtes

ſau āt odio hūi. ⁊ poſui mōtes ei⁹ ī

ei⁹ in ſolitudinē.

ſolitudinē·⁊ hereditatē eius ī dra

cones deſti. Qđ ſi dixerit idumea

ſ ad irā dei ſ quidē

deſtructi ſumuſ ·ſed reuertētes edi

ſ rurſum ſ ciuitates ſ dño pdicen

ficabim⁹ q̄ deſtructa ſunt·hec dicit

te ſciatis ꝙ irā meā eterna eorum vaſtitas ap̄p

dñs exercituum. Iſti edificabūt·⁊

babit.

ego deſtruā. Et vocabunt termini

ſ odio meo reb⁹ ī eſau oſtēſo· amo

rez ī vos .i. in iacob factis apꝓbabo·qꝛ illis de

ſtructis videbūt oculi vr̄i et ex cōparatōne ma

ipietatis·⁊ popul⁹ cui irat⁹ ē dñs

loꝝū q̄ fr̄ vr̄ patit̄ dei ī vobis bñficia ſentietis

vſqꝫ in eternū. Et oculi veſtri vide

bunt·⁊ vos dicetis. Magnificet̄

ſ ꝙuis priuſqꝫ naſce

dñs ſuꝑ terminū iſrl̄. Filius hono

remini in iacob ſicut filios vos amare cepi ·tū

rat patrē ⁊ ſuus dñm ſuū. Si ergo

eligite quo vocabulo me nomietiſ·an pr̄ vr̄ ſim

an dñs. ſi pr̄ vr̄ ſum offerte honorē et pietatem

pater ego ſum·vbi ē honor me⁹: ⁊

ſi dñs ne cōtemnatis ſꝫ timete.

ſi dñs ego ſum vbi ē timor me⁹·di

ſ ſermo dirigit̄ ſ qui

paſſi ſeruitutē d ebu cratis ad deū tota mēte cō

cit dñs exercituū? Ad vos o ſacer

uerti et nūc cōtemnitis·et cū que occulta nō fal

lunt ſciſſitamini quaſi ignarū· vt vulnus cōſciē

dotes qui deſpicitis nomē meū·⁊

tie ipudēter diſſimuletis. vultis aūt ſcire ī quo

deſpexiſtis·offertis ſuꝑ altare meū p.p.

dixiſtis in quo deſpeximus nomē

ſ ꝓpoſitōis

tuū? Offertis ſuꝑ altare meū panē

pollutū. Et dicitis. In quo pollui

ſ polluitis ſ ope

mus te. In eo qđ dicitis·mēſa dñi

ſ o miniſtri altaris

deſpecta ē. Si offeratis cecū ad i

molandū·nōne malū ē? Et ſi offera

ſ quacūqꝫ debilitate cōfectū

tis claudū ⁊ languidū·nōne malū

ſ poti⁹ reſpueret·

et ſibi factā iniuriā putaret et offers deo qđ nō

ē? Offer illud duci tuo·ſi placuerit

auderes hoī offerre

ei·aut ſi ſuſcepit faciē tuā dicit dñs

exercituū. Et nūc deꝑcamini vultū

dñi vt miſereat̄ veſtri·de manu eñ

ſ qđ imꝓperaui vobis

vr̄a factū ē hoc·ſi quō ſuſcipiat fa

ſ et hoc oſtē

dit̄ acceptior deo eſſe ſeruit⁹ illa q̄ ī p̄ſenti mer

cies vr̄a dicit dñs exercituū. Quiſ

coem nō poſtulat.

ē in vobis qui claudat hoſtia·⁊ in

orbis veniat ad iudeos.

Allegorice· Iſrael vir vel ſenſus cernēs deū·vel directus cū deo. A deo diligitur: qui vult dilectōis dei in ſe ſcire rōnē·cui reſpondet deus· eſau .i. vitia·⁊ iacob .i. virtutes ex vno cordis fonte ꝓcedere·quia ex libertate arbitrij in vtramqꝫ partē vt volumus declinamus·ſed priora naſcūtur vitia per infantiā ⁊ puericiaꝫ ⁊ iuuētutē: q̄ poſt ſequēs etas corripit ⁊ ſupplātat. Maior frater hyſpidus·ſanguinarius venatōne ſiluis ⁊ beſtijs delectatur Minor eñ ſimplex: innocēs̄ hitat domū· d⁹ fines ydumee ·i· terrene mētis ⁊ ſanguinee: redigit in ſolitudinez· ⁊ nihil d terra ſinit creſcere·⁊ eē ꝑpetuū. Qđ ſi impudens malicia q̄ ſunt dei ſermōe deſtructa ·rurſuſ edificare velit·de⁹ inſtaurata a vitijſ deſtruit: ⁊ terminiſ hoſtiū ſubuerſis·tunc videt oculuſ iſraelis: ⁊ ſancti qui dicūt. Magnificetur dñs ī terminis eorum qui deū mēte ꝯſpiciunt.

Filius honorat p. Loquit̄ ad eoſ qui reuerſi de babilōe nonduz edificato templo· nec extructa ciuitate permanebāt ī priſtinis peccatiſ· deū nec amore nec timore venerantes. Vult aūt primū deus vt filij eius ſimus ⁊ bonuz voluntate faciamuſ qđ conſeq̄ volumus. Si aūt hoc volum⁹ ſaltē vt ſuos nos habeat·⁊ a malis ꝑ tormentorū formidinē recedamus.

Per ſpm̄ adoptōnis efficitur homo filiuſ dei·ꝑ ſpm̄ ſeruitutiſ in timore fit dei ſeru⁹. Filius honorat p̄rem ſicut ſcriptum ē. Sic luceat lux v.c. h.u.u. o.u.h.⁊.g.p.u. qui in celis eſt. Seruuſ etiaz honorat dñm nō ead caritate qua fili⁹. Sꝫ deus ſciēs differentiā ſerui et filij: a filio gloriam·a ſeruo timorem q̇ ē initiū ſapie: expetit vt de timore ſerui ad gloriaz filij traſeā⁹.

In manu .i. opibus. In quorū eñ manibus ē iniquitas·⁊ quorū manus plene ſunt ſanguine: in his non fit ſermo dei·ſed in his qui lauant manus inter innocētes. vnde dr. Sermo dei factus eſt in manu aggei vel hieremie

Ut cetera taceam·⁊ ꝙ de babilonica captiuitate nuper reduxi · tractabo nunc que operatus ſum in vobis ab ipſis cunabulis āteqꝫ rebecca eſau ⁊ iacob peperiſſet·in iacob vos dilexi·in eſau ydumeos odio habui. Nec ſolū dilexi iacob·⁊ eſau odio habui anteqꝫ naſcerentur·ſed ī poſteros eorū amorē ⁊ odiū ſeruaui. Qui a mōteſ eſau q̇ dn̄r ſeyr: redegi in ſolitudinem· ⁊ vrbes deſertas a ſerpentibus ⁊ beſtijs obtineri feci.

Dilectō ⁊ odiū dei. vel ex preſciētia naſcitur futurorū· vel ex operibus· alioquin diligit deus cuncta que creauit·ſed eos proprie diligit qui vitiorū ſūt hoſtes·⁊ illos odit q̇ vitia amāt·⁊ ꝺſtructa a dō reedificare laborāt.

Iudei falſo ſibi blandiuntur·per edom romanos·per iſrael ſe prophetari·ꝙ in conſummatōe ſeculi deſtructo romano imperio·i·ydumeo·regnū

Ad vos o ſacerdotes. Corripit ſermo diuinus epos ⁊ miſtros eccleſie negligētes· vl̄ oēs qui ī xp̄o baptiſati: xp̄i noīe cenſentur·cur nomen eius deſpiciant·quib⁹ apit cauſas offenſe: polluit panē .i. corp⁹ xp̄i: q̄ indign⁹ accedit ad altare·⁊ mēſam dñi: ⁊ ſi nō ſcelerata voce: ſcelerato opere ꝺſpicit. Ul doctor ecclīe mēſā diuie ſcripture polluit: ſi vl̄ pro humana glīa: l̄ ꝑ lucro tꝑali: vel fauore ſeculi: auditorib⁹ illā expēdit.

Iuxta traditōꝫ hebreoꝝ debebāt ſacerdoteſ panē ꝓpoſitōnis·ſerere·metere·molere·coquere·⁊ nūc ſumitiſ q̇ſcūqꝫ d medio: ⁊ temerarie dicitiſ. In q̄ polluim⁹. Sꝫ dū ſacramēta violāt̄: ipe cui⁹ ē ſacrām violat̄.

Ul p̄t dici ꝙ reuerſi d babilone nōdū extructo tēplo hītāteſ ī ruiniſ hierulalē n̄ hūtes altare ꝑoriſ gl̄e putabāt deeſſe ſanctimoniā religionis: q̄ n adeerat ab initio ſanctificatōnis.

Si offeratis cecum ad .i. Reuerſi de babilone illicitas deo victimas offerebāt: cecas ⁊ claudas q̄ ī leuitico ꝓhibebātur offerri.

Allegorice. Ceca ē aīe victima que nō illustrat xp̄i lumie. Clauda ē rogātis oratō q̄ duplici mēte accedit adorādū. languida ꝛ oī īfirmitate de pssa q̄ n̄ hꝫ xp̄m dei v̄tutē ꝛ dei sapiam. huiusmōi p̄ces si offerat ecclesiarū pricipi aut cuilibet erudito. sapiētiq; doctori nōne repudiabūtur.

Et nūc. Q: obtulistis debiles hostias ꝛ oīa q̄ dixi fecistis. Agite penitētiam si quō misereatur nostri de'. null' em̄ ex ministris meis ē. a maiore vsq; ad minimū q̄ n̄ accipiat a me mercedē laboris sui d̄ decīs ꝛ d̄ his q̄ a populo offeruntur

Nō est. Regula scripturarū ē vbi manifestissima p̄phia de futuris texitur. p incerta allegorie n̄ extenuare q̄ scripta sunt. Increpat ḡ sacerdotes iudeorū q̄ offerūt n̄ idonea ad īmolandū: vt sciāt carnalib' victimis spūales successuras.

Et vos. Propterea o sacerdotes iudeorū ī oī loco offertur mihi oblatō munda. ꝛ ē magnū nomē in gentibus: q: dicitis. Mensa d.c.e. q: deerat ornatus tēpli putabant reuersi d̄ babilone. minorē esse cultū religionis. q̄s dn̄s redarguit

Vel ita pt dici. polluistis nomē meū in eo q̄ dicitis. Quid prodest si offeram' optia: qualiacūq; offerātur igne sūt deuorāda.

Et dixistis. Dixistis d̄ captiuitate reuersi sum'. prede hostibus fuim'. labore vie ꝛ paupertate attriti sumus. qualiacūq; habemus offerim'. ꝛ hoc dicēdo exufflastis. i. p exufflatōnē īdigna fecistis vestra sacrificia. et iō nō suscipiā.

Maledictus. Quidquid humanus animus in excusatōne sui peccati potest inuenire. ꝛ falsa satisfactōne defendere: h̄ puidens diuin' sermo. corrigit ꝛ c̄dēnat: quasi: q: offertis languida: et h̄ d̄ rapinis ꝛ fletib' miserorū. ꝛ insup dicitis. de labore ꝛ paupertate offerim' q̄d habē': propterea audite q̄d ī fero. Maledict' d. his verbis oñdit: habere eos que optia sunt. ꝛ offerre q̄ mala sunt

cēdat altare meū gratuito? Nō est
qui imundi offertis
mihi voluntas in vobis dicit dn̄s
sanguineꝫ hyrcorū et taurorū. s; thimiama orationū
exercituū ꝛ munus nō suscipiā de
nō in vna iudea vel sola hierlm. vnde saluator. pater manifestaui nomē
manu vestra. Ab ortu eni solis vsq; ad occasum magnū ē nomē meum in gētibus. in omi loco sacrificat ꝛ offert̄ nomi meo oblatio mūda. q: magnū est nomē meū in gētibus dicit dn̄s exercituū.
tuum h.q.d.m.
in cerimonijs xp̄ianorum
et cū nomē meū sit ita magnū futurū in gētibus vos principes iudeorū illud polluistis. sic eni vaticiniuꝫ futurorū texit vt p̄sens tēpus nō deserat.
Et vos polluistis illud in eo q̄ dicitis mēsa dn̄i c̄taminata ē. ꝛ q̄d supponit̄ c̄tēptibile ē cū igne qui illud deuorat.
altare pollutū putatis et olocausta superposita et ignē qui deuorat. nec intelligitis deū nō q̄rere aurū et gemmas. et multitudinē hostiarū. sed offerētis deuotionem
nec sufficit prioris sermonis ipietas. s;
Et dixistis. Ecce de labore exufflastis illud dicit dn̄s exercituum.
dixistis etiam.
Et intulistis de rapinis claudū et languidū. ꝛ intulistis munus. Nūquid suscipiā illud de manu vestra dicit dn̄s exercituū? Maledictus dolosus qui habet ī grege suo masculū ꝛ votuꝫ faciēs īmolat debile dn̄o. Quia rex magnus ego. dicit dn̄s exercituū ꝛ nomē meum horribile in gentibus.
ergo
tale
si nō habes masculū nō nocet tibi maledictio
et si iudei cōtemnat.

C. II.
igit
o sacerdotes
Et nūc ad uos
est
qui maioris dignitatis
mandatum hoc. O sacerdotes si nolueritis audire. ꝛ si nolueritis ponere super cor. vt detis gloriam nomi meo ait dn̄s exercituum mittā in vos egestatē. maledicā benedictionib' vr̄is. ꝛ maledicā illis qm̄ nō posuistis sup cor. Ecce p̄ijciam ego vobis brachiū. ꝛ dispgā sup vultū vestꝝ stercus sollēnitatū vestrarū. ꝛ assumet vos secum. Et scietis q: misi ad vos mandatum istud. vt esset pactuꝫ meum cū †leui dicit dn̄s exercituū. Pactum meū fuit cū eo vite ꝛ pacis. ꝛ dedi ei timorē ꝛ timuit me. ꝛ a facie nomis mei pauebat. Lex veritatis fuit in ore ei'. ꝛ iniq̄tas nō ē inuēta in labijs eius. In pace ꝛ ī equitate ambulauit mecū. ꝛ multos auertit ab iniquitate. Labia eni sacerdotis custodiūt †scientiā. ꝛ legē requirēt ex ore ei' q: †angelus dn̄i exercituū est. Vos autē recessistis †de via. ꝛ
et cui plus cōmittit̄. plus ab eo exigit̄.
bn̄ viuēdo
q̄d magnum in gentib'
bonorū operum.
his q̄ in eis benedictionibus possidetis vel quicq̄d a vobis bn̄dicit̄: a me erit maledictum
his vr̄is bn̄dictōib'
iō
.i. noluistis ītelligere q̄ dicunt̄
p leui ītelligam' aarō. et alios qui de stirpe leui descēderant
nō ei' qui cū beluis cōmunis est s; eius. qui dicit ego sū vita. qui etiā est pax nr̄a
q̄ ē initiū sapie
horrore corpis indicans se dei verba tremere
.i. doctrina aplōrum nullo polluta mēdacio. s; tota de fonte veritatis p
cedens.
q: imitat̄ eum qui peccatū nō fecit nec est inuent' dolus in.o.e.
q: et ipse in se habuit paceꝫ. et alios pacificauit.
sicut enoch q̄ trāslat' ē
si sacerdos nō corripit delinquentes sacerdotis officiū p̄terit
donec cōgruo tpe p̄ferunt
† si sacerdos de lege interroget̄. doceat. resistentes cōuincat. alioquin frustra dignitateꝫ iactat. cui' non exhibet opationem
subditi
† exponit nomen suū esdras sacerdos dei. i. malachi qui angel' dn̄i appellat̄. voluntatem dei nuncians hoibus
recta quā monstrabā

Potētes potēter tormēta patientur.

Et nūc. Fecistis q̄d ipsū ē ad p̄ceptū mei. S; q: malo penitētiā peccatoris q̄ mortē. etiā nūc p mīatōnē vos reuoco. S; si nolueritis p.s.c. mittam in vos verā penuriā vt nō mētietes: s; oim rerū egestate coacti dicatis vos nō habere optima q̄ offeratis

Vn̄ ex p̄ue sacerdotib' d̄ q; si n̄ dederint gloriā noī dn̄i p suā bonā conuersatōnē: patientur egestatē oīm bonoꝝ. hi q: nō benedicūt sanctis ex vero corde: sed p dulces s̄mōes seducūt corda innocentiū: nō merent̄ dei benedictōnē

Ecce p. Pro peccatis o sacerdotes auferaꝫ a vobis q̄ s̄m legē ex hostijs accipiebatis. s. brachiū. i. armuꝫ animalis dextrum. et dispgā s.u.i. facies vestras fetentes reddam putrida commixtione stercoris. vt tales sitis qualia sunt illa q̄ offeruntur. ꝛ ipsuꝫ stercus assumet u.s. vt nō differatis ab ipso stercore. ꝛ ex eo q̄ vos abijcio. intelligetis me esse qui quōdā elegi p̄rem v̄m leui. ꝛ p leui aarō ꝛ dedi vobis gl'am sacerdotis vt firmo pacto mihi ī eternū ministraretis.

Voluit de' homies ꝛ maxie sacerdotes maculaꝫ nō habere. ꝛ brachium bonis operibus ornare. S; q: nos oīa in contrariū vertimus p̄ijcit ꝛ sepat deus brachium. i. opera nostra a sanctoꝝ opib'. ꝛ cuꝫ precipiatur nob' vngere caput. ꝛ lauare faciem. vel lauatis oculis deū videam'. habem' facies pollutas stercore viciorū. ꝛ illud stercus quo lite sunt facies assumit nos secum: q: oīa nostra etiam in stercus v̄sa sunt. cum debuissemus mūdi eē ī solēnitatib' dei. ꝛ carnes ag' c̄medere calciati

Pactū. Describit de' quale habeat officiū. ꝛ qualis debeat eē sacerdos.

Vos aūt. Ego volui vt haberetis doctrinā ꝛ v̄itatē. vos āt re.d.v.

Quidquid dictuꝫ ē priori populo. nobis dictū putem'. vt q̄ fuimus cultores dei v̄itati m̄dacia nō p̄feramus.

Alle. Pōt p maledictū ꝛ designari populus iudeorū q̄ d̄ grege sue gētis hēbat masculū: agnū q̄ tollit peccata mūdi. d̄ q̄ fecerat votū q̄ veniētem susciperet. S; qn̄ vidit herentē cornibus īter virgulta noluit eum īmolare. id ē. suscipe. sed obtulit debile eligens barraban p quē signat̄ dyabolus. s; q: xp̄s erat rex magn' super oīa. iō gētes nomē ei' cū formidoloso honore venerant̄. Aliter. Aliqn̄ hō bene creatus a deo. h; ingeniū aptū sacris disciplinis. s; tradit luxurie ꝛ inertie. ꝛ his masculū. offert debile. i. oratōnem aliqua animi ꝑturbatōe corruptā. h sentiet in se eē completū q̄d scrptū ē.

Nunquid. Sicut ex lectōib' esdre colligitur reuersi de babilonia tā principes ꝛ sacerdotes quasi reliqu' popul' vxores sui generis que paupertate ꝛ labore vie infirmitatem contraxerūt. eiecerūt. ꝛ filiabus alienigenaꝝ etate vel diuitijs florētibus se copulauerūt. Sicut ḡ esdras corripiebat peccantes: sic iste malachias eos p̄uocat vt eiectis alienigenis ātiquas vxores

Qui fecerit. Nō ait q̄ fecit. ne abscidat veniā errori: s; q̄ recipiat. deinceps fecerit. vt timore maledictōis: peccatores reuocet ad penitētiam.

Et hoc rũr. Operi
stis altare meũ lacris
inocentiũ. dñi offereba
tis hostias de rapina lu
gentiũ pauperum. Sit'
nũc estis cã q̃re altare
meũ lacris coopiat'. q2
relicte dñi videret alie
nigenas in thoris suis
collocatas. ad auxiliũ
dei ꝯfugiebãt. lacris ꝛ
gemitu deo inuidiã faci
entes. q̄ hũana ñ respi
cere ꝛ miseras ñ iuuare.
Quidã putãt hec eẽ
dicta generalr̃ ꝯ eos q̃
aliena rapiũt. ꝛ diuiti
as ꝯgregãt. de q̃bꝫ ꝛ of
ferũt deo munera. s3 de⁹
nõ suscipit. ꝓhibit⁹ la
crimis spoliatoꝝ. pñt ꝛ
hec dici ꝯ eos q̃ ꝓpter
ãmissionẽ tpaliũ rerũ.
nõ dirigũt spẽ in deũ.
nec q̃rũt eterna. s3 ĩ deco
ris ꝛ femineis plãctibꝫ
orõem suã deturpãt.
ne a deo suscipiãt. isti
hñt vxorẽ adolescẽtie
.i. natalẽ legẽ scriptã ĩ
corde. q̃ etiã icredulos
ipellit dicere. de⁹ indi
cet. deus videat. ꝛ ipsi
cũcta iter me ꝛ te diiu
dicãda ꝓmitto. hec v
xor residuũ ẽ spũs nr̃i
q2 nr̃o spũi sp̃ copulat'
q̃ si recedit a nob statĩ
offendim⁹ deũ. vñ ige
minat. Custodite non
carnẽ q̃ deo placere ñ
pt. nõ aĩalem aĩam q̃
nõ ꝑcipit q̃ sũt dei. sed
rõnalem spm̃ q̃ ĩterpel
lat gemitibꝫ ĩenarrabi
libus.

Et quid v. q. Cũ
vn⁹ vtrunq3 fecerit. iõ
etiã vnxit vt liberi na
scant' ꝛ filij dei de stir
pe isrlitica. Cũ g̃ fecun
das vxores hẽatis. ꝛ li
beris gaudeatis. cur
pulcritudinẽ vxoꝝ q̃
ritis q̃ meretricibꝫ ap
ta ẽ. nõ vxoribꝫ.

Cũ odio. Quasi
s3 dices mihi ꝑcipit' in
lege. cũ odio habuim⁹
vxores dimittam⁹ eas
ad qd̃ rñdeo tibi ñ eẽ
ꝑceptũ. s3 ꝓpter durici
am cordis tui ꝑmissũ3
Quia q̃cunq3 excepta
cã fornicatõis iniq̃ di
miserit vxorẽ. vestimẽ
tũ eius .i. corp⁹ q̃ aĩa
vestit' opiet iniq̃tas .i.
pena pcĩ. vt ĩ q̃ pecca
uit ĩ ipso moriat'

Laborare fe.
Popul⁹ aũt reuersus
de babilone. vidẽs ba
bilonios ꝛ ceteras gẽ
tes ydolatras valere
corp̃m sanitate. ꝛ omĩ
mundana ꝓspitate af
fluere. se aũt cultores
vni⁹ dei ĩfirmos eẽ cor
pore. nec habere etiã q̃
ad abũ necẽria sũt. di
cebat ñ eẽ dei ꝓuidẽti
am ĩ rebꝫ hũanis. s3 oĩa
casu agi. ñ dei iudicio
cui placent mali. ꝛ dis
plicẽt boni. aut si deus
cũcta diiudicat. vbi ẽ
illi⁹ equũ ꝛ iustũ iudi
cium.

Ecce ego m. Iu
dei hoc de helia ꝓpha
dictũ ĩtelligũt. ꝛ qd̃ se
quit'. ꝛ statĩ veniet. a. c
s. s. ad suũ xp̃m referũt
ĩ vltio tpe ventuꝝ. S3
qd̃ tẽplũ inueniet. Ia3
eĩ destructũ ẽ oĩo. aut
si ali⁹ añ eum restituet
q̃d xp̃s eoꝝ ampli⁹ fa
ctur⁹ ẽ. cũ ab alio resti
tuta sunt omĩa.
Quidã ex ꝑsona xp̃i
legũt q̄ mittat angelũ
.i. iohẽm ꝑdicare bap
tismũ penitẽtie. q̃ xp̃s
statim de se q̃si de alio
subdit. Et statĩ veniet
Alij ex ꝑsona p̃ris le
gũt. Ecce mitto. a. m.
q. p. u. ꝛ qd̃ sequit' sta
tĩ veniet ad tẽplũ sctm̃
sc3 de saluatore intelli
gũt. cui iohẽs ꝑparat
viã in cordibꝫ credẽtiũ
in q̃bꝫ nõ poterat ꝑus
de⁹ ambulare. ꝓpter ꝑ
uitatẽ ꝛ incredulitatẽ
Notandũ q̄ dñs vl
euãgeliste. vel apl̃i alij
cũ de h3 ꝓpha. vel de a
lijs testimonia ꝓferãt.
nõ sequunt' v̄ba vul
gataꝝ trãslationũ. sed
hñtes sciẽtiã hebree li
gue. ex hebreo transfe
runt nõ curãtes de sil
labis ꝛ pũctis v̄boꝝ
dũmõ sentẽtiarũ veri
tas transferat'.
Ipse eni q. Dñs ẽ
ignis ꝯsumẽs. lignum
fenũ. stipulã. q̃uia pec
cata q̃uiter puniens. ꝛ
his q̃ ꝑua ꝛ leuia ꝯmit
tunt. ẽ herba fullonũ
vt lotis mũdiciã resti
tuat ꝛ lauet sordes fili
oꝝ syon.
Per filios leui sa
cerdotalis ĩtelligit' di
gnitas. ꝛ si sacerdotes
colãdi sunt ꝛ purgãdi
q̃d de ceteris dicẽdu3
ẽ. cũ iudiciũ incipiat a
domo dei.
Et accedã. Que il
lo tpe dicebant' ad ꝑn
cipes iudeoꝝ. nũc ñ di
cũt' ad ꝑncipes eccliaꝝ

mala cõuersatõe vestra.
ꝛ scandalisastis plurios ĩ lege. Ir
† vite et pacis. et ceteroꝝ que ꝑtinẽt ad of
ficiũ sacerdotis.
ritum fecistis †pactũ leui dicit dñs
exercituũ. Propter qd̃ ꝛ ego dedi
qui pri⁹ gloriosi et reuerendi.
viles
vos ꝯtemptibiles ꝛ huiles oibus
† inter oĩa peccata sacerdotũ quasi maximũ
notatur. q2 ñ causas sed ꝑsonas cõsiderent. et ꝯ
specto paupe iusto diuites honorẽt.
populis. †sicut ñ seruastis vias me
ꝑsonarũ
as ꝛ accepistis faciẽ ĩ lege. Nun
abraãã a quo oẽs iudei originẽ habent
quid ñ pr̃ vnus oim nr̃m? Nun
qui ex abraã oim nr̃m gen⁹ elegit.
† quare frm̃ nostroꝝ abijcimus filias. et reli
quid ñ vn⁹ de⁹ creauit nos. †Qua
cto pacto patrum accipim⁹ vxores ñ ex lege.
re ergo d̃spicit vnusquisq3 nr̃m fra
trẽ suũ: violãs pactũ patrũ nostro
hoc peccato contaminat' tribus iude
rũ? Transgressus ẽ iuda ꝛ abomi
que cũ sacerdotibus et leuitis reuersa ẽ d̃ babi
lone. x. tribubus retentis ĩ captiuitate eterna.
natõ facta est ĩ isrl̃ ꝛ hierlm. quia
miscendo semẽ israel cu3 filiabus gentilium
ydolis seruientibus.
cõtaminauit iudas sanctificatõnẽ
dñs. alias habuit.
dñi quã dilexit. ꝛ habuerũt filiam
† ad eos qui hoc fecerunt sermo ꝓphete diri
gitur. vt a peccato maledictõis retrahãtur.
dei alieni. †disperdat dñs viru3 q̃
† siue sit sacerdos siue laicus vna maledictõe
ferient' qui vno peccato tenentur.
fecerit hoc †magistrũ ꝛ discipulum
† qui ꝑ hmõi hoibus voluerit ad altare mu
nus offerre. quorum solũ remediũ ẽ non facere
qd̃ fecerũt. disꝑdat dñs
d̃ tabernaculo iacob. ꝛ †offerente3
munus dño exercituũ. Et hoc rur
sum fecistis. operiebatis lacrimis
alias mugitu.
altare dñi fletu ꝛ gemitu. ita vt vl
obstrictus lacrimis et plãctu miseroꝝ
tra ñ respiciã ad sacrificiũ. nec acci
† sacerdotum qui ista cõmiserũt. vel faciẽtibꝫ
cõsenserunt.
piã placabile quid †de manu vr̃a.
† non accipis † iõ nõ accipio
Et dixistis. †Quã ob cãm? †Quia
† cõmendauit tibi matrimoniũ legitime con
iugis testimonio scripture dicẽtis. propter hoc
relinquat hõ patrẽ et m. et ad. vx. s. et. e. d. i. c. u.
dñs †testificat⁹ ẽ inter te ꝛ vxorem
cõiunctã tibi ĩ iuuẽtute mõ desertã ĩ senectute.
pubertatis tue quã tu despexisti.
deberet eẽ.
† iõ ẽ. cõiunctõis a deo istitute qui de costa
viri mulierem fecit. et iõ ñ licet disiũgi qd̃ deo
ex vno placuit institui.
Et hec ꝑticeps tua ꝛ vxor †federis
vtrũq3 virũ et feminã.
None vnus fecit. ꝛ residuu3 spũs
mariti vel dei.
eius est. Et quid vnus querit nisi
ne vincamini libidine et alie
nigenarũ amore.
semẽ dei? Custodite ergo spm̃ vr̃m
que tibi virginali iuncta est matrimonio ꝑ
seueret vsq3 ad senectutem
ꝛ vxorẽ adolescentie vr̃e nolite de
alias. cum odio habueritis eã dimit
tite. di. d. d. is.
spicere. Cũ odio habueris eã dimit
te dicit dñs deus israel. Operiat aũt
iniquitas vestimẽtũ eius dicit dñs
soluta obiectõe. replicat quod dixerat
exercituum. Custodite spm̃ vr̃um:
† custodiã spũs vestri. vel certe vxorem
† preter supra dicta.
†ꝛ nolite despicere. †Laborare fe
cistis dñm in sermonibus vr̃is. Et
snia horum verborum latius tracta
dixistis. In quo fecimus cũ labo
tur ĩ psal. q̃ bon⁹ israel deus.
rare? In eo q̄ dicitis. Ois q̃ facit
malũ bon⁹ est ĩ cõspectu dñi. ꝛ tales
ei placẽt. Aut cte. vbi ẽ de⁹ iudicij.

C. III.

vos laborare facitis dñm. et q̃ritis vbi ẽ de⁹
iudicij. sed ego manifestũ eũ faciã et ĩ primo et
in secundo aduẽtu.

Ecce ego mit
hoc iterpretatur dñs ĩ euãgelio
de iohãne baptista. qui etiã de
tã ãgelũ meũ. †ꝛ ꝑpa
se dicit. helias iã venit.
bit viã añ faciem meã. ꝛ statĩ veni
ad ecclesiã vel vnũquẽq3 credentium
saluator qui oim creator
et ad tẽplu3 suũ dñator quẽ vos q̃
desideratis. † magni consilij † qui iuste
iudicet: qui ꝑsonã nõ acceptat.
ritis. ꝛ †angel⁹ testamẽti †quẽ vos
ecce in q̃ venict. qui iuste iudicabit
cui pater dedit omne iudicium.
vultis. Ecce venit dicit dñs exer
nullus humanus sensus poterat co
gitare qñ venturus. vel qualis futurus erit.
cituũ. ꝛ q̃s poterit cogitare diẽ ad
si nemo põt cogitare pro
uentus ei⁹? Et q̃s stabit ad viden
potẽtia maiestatis eius. quis eum poterit sp
dũ eũ? Ipse eñ quasi ignis ꝯflans
picientibꝫ oculis in sua claritate cõspicere qui ẽ
sol iusticie.
ꝛ quasi herba fullonũ. Et sedebit
quidquid in auro .i. sensu nostro. et argẽ
ꝯflãs ꝛ emũdãs quasi argentu3. ꝛ
to .i. eloquio cõmixtũ est ere stanno plumbo ca
purgabit filios leui. Et colabit eos
mino dei excoquit': vt purum remaneat auru3
et argentũ
quasi aurũ ꝛ quasi argẽtũ. ꝛ erunt
et cum colati fuerint. offerẽt deo iusta sacri
ficia
dño offerẽtes sacrificia in iusticia.
† eorum qui offerũt .i. deum cõfitentibus. et
et ꝑ hierusalem pacẽ dei cõspicientibus
Et placebit dño †sacrificiũ iuda et
placuerunt quõ
hierrusalẽ sicut dies seculi. ꝛ sicut
in principio placuere deo. sic p⁹ peccatu3 et pe
nitentiam placere incipient omni sorde pecca
torum purgata
†magna formido iudicij cum ipse sit testis et
iudex
anni antiqui †accedã ad vos ĩ iudi
† qui mõ tardus videor qñ differo. † hec
oĩa fiunt occulte. sed a d̃o proferuntur in medi
cio. ꝛ ero testis velox †maleficis ꝛ
um ne diu lateant.
adulteris ꝛ ꝑiuris. ꝛ calũniantur
nolentes reddere.
mercedẽ mercẽnarij. ꝛ humiliãt vi
duas et pupillos. et opprimũt pe
† aduenã vel cathecuminum qui nondum ef
fectus est ciuis in ciuitate xp̃i † qui solum
sufficit ad damnatõnem.
†regrinũ. †nec timuerunt me dicit

Et calū. Pari ordīe
p⁹ maleficia ⁊ adultīa
⁊ piuria ponūt̄ q̄ n̄ red
dūt mercedē mercēna-
rijs. l' q̄ opp̄mūt pupil
lū ⁊ viduā. ne ḡ pua
crimina putent̄ q̄ piu
rio ⁊ adulterio ↄpāt.
Ego enī. Quia di-
xerat. Dn̄s ē quaſi ig
nis cōflatus. ⁊ qī h. f.
cū pro nobis nomine
tur āgelus. l' ignis. vl'
aliud. ne iō putetur a-
liquid mutabilitatꝫ eē
in natura ipſius. inde
dicit. Ego em̄. Quaſi
Vos quotidie muta-
mini p adulteria ⁊ per
cętera mala vr̄a. ego
vero ī iudicio nulla p
ſonarū varietate ↄmu
toꝛ. ⁊ cū ſeuerū ⁊ iuſtū
iudicē me eē fatear. tn̄
o filij iacob. nec diuer
ſitate toꝛmētoꝝ eſtis
ↄſūpti in malicia. q꞉ p
penam malicia ī vob
nō ē purgata. ſed ſine
cauſa percuſſi vos di-
ſciplinā n̄ recipiētes.
Miſtice. Per fili-
os iacob qui ſequnt̄
mala patrū. nec cuſto
diūt mādata dei ſigni
ficantur illi qui ↄſtitu
ti ī eccīa nō recedunt a
vitijs. h̄ falſū nom̄ xp̄i
anitatis ſibi aſſumūt
Reuerti. Mag̃ de-
mētia eoſ q̄ a ſe receſſe
rāt ad reditū ꝓuocat.
ut ipſe qꝫ ad eos redat
Si affligit. Lxx.
ſupplātat alij ſi frau-
dat. qḋ ſcd̄m hiſtoriā
ſane de decimis p̄t ac
cipi: h̄ ſm̄ qḋ ponitur
affligit homo deū. pōt
ad miſteriū paſſionis
dn̄icę referri. ↄfigitis
me cruci qui mō deci-
mas ſb̄trahitis.
Cōfigitis. Tem
pore eſdrę tāta fuit fa
mes. vt multi ꝓ penu
ria filios ⁊ filias vēdē
tes ⁊ frumēta ementeſ
leuitis decimas nō ſol
uerēt. Qui etiā fruges
in horreis egeſſerunt:
ꝓ magnitudīe p̄cij. de
cimaſ n̄ ſoluebāt. vn̄d
ↄpulſi miſtri tēpli fu-
gerūt vnuſquiſqꝫ ī re-
gionē ſuā. Vn̄d dicit
dn̄s ſe ī ſuis afflictū. ⁊
n̄ accepiſſe decimas
Inferte. Vt ſciatiſ
vos iō pdidiſſe. abū
dātiā q꞉ fraudaſtiſ me
pte mea moneo ut red
datis mihi mea: ⁊ ego
reſtituā voh veſtra.
Qḋ dictū ē d̄ deciſ

dn̄s exercituū. Ego em̄ dn̄s et nō
mutoꝛ. Et vos filij iacob nō eſtis
ſ nec ſemel nec nuper hoc facitis vt erroꝛis
peniā mereamini: ſed hereditariā habetis patrū ip̄e
ↄſūpti. A dieb⁹ em̄ patrū vr̄oꝝ re
tatē recedēdo a meis legittīs: nec cuſtodiēdo q̄ pre
ceſſiſtis a legitimis meis. ⁊ n̄ cuſto
cep'. ſ ſed nūc ſaltē
diſtis. Reuertimī ad me ⁊ reuertar
ad vos dicit dn̄s exercituū. Et di-
ſ quaſi qui n̄ diſceſſim⁹ ſ n̄ itelligētes ſe receſ
xiſtis. In quo reuertemur? Si af-
ſiſſe ipudēter q̄rūt † in hoc receſſiſtis a me: q꞉ cōfi
g tis me ſi hō poteſt deū cōfigere ¦ nō reddēdo de
figit hō deū † q꞉ vos ¦ ↄfigitis me.
cimas nec dico miſtris ſed mihi ¦ qui prec. pi dari
Et dixiſtis. In quo ↄfigim⁹ te. In
ſ q꞉ n̄ reddiſtis decias et p̄mitias. idcirco ī fame
decimis ⁊ primitijs. Et in penuria
et penuria maledicti eſtis. i. afflicti: et dū parua ſub
trahitis vbertatē poſſeſſionū veſtrarū: et totā abun
vos maledicti eſtis. ⁊ me vos ↄfi-
dātiā frugū perdidiſtis † n̄ pauci ſꝫ oēs cōiter
gitis † gēs tota. Inferte omnē deci
ſ ī theſauris tēpli vt habeāt miſtri mei cibos.
mā ī horrēū meū. ⁊ ſit cib⁹ ī domo
mea. ⁊ ꝓbate me ſup hoc dicit dn̄s
ſ tātas pluuias effundā: vt cateracte celi credātur
Si n̄ apuero vobis cataractas cę
aperte ſ et ſic ſ large et late
li ⁊ effudero vobis bn̄dictionē vſ-
ſ ad ſufficiētiā † poſſet fieri vt magis per pluuī
qꝫ ad abūdātiā. † Et icrepabo pro
as eēt fecūditas ſꝫ locuſta vt brucus poſſet corrum
pere iō addit icrepabo † vermes vel viciū aeris
vobis † deuoꝛantē. ⁊ n̄ corrūpet fru
ſ ſꝫ īplebit torcularia
ctum terrę vr̄ę. nec erit ſterilis vi-
nea ī agro dicit dn̄s exercituū. Et
beatas dicēt vos oēs gētes. Eritis
vos t̄ra deſiderabilis dic̄ dn̄s exer
ſ ſꝫ plus et plus accuſatis deū: q̄ cultores ſuos
cituū. Inualuerūt ſup me v̄ba vr̄a
negligat ſ nō itelligētes quā grauis ē veſtra
dicit dn̄s. Et dixiſtis. q̄d locuti ſu
blaſfemia ſ r̄ndet de⁹ ſ ab vtilitate
mus ↄtra te? Et dixiſtis. Uanus ē
ſ obſeruādo legē ſ ī p̄ſenti ꝓ dei ſeruitute exi
q̄ ſuit deo. Et qḋ emolumentū q̄a
gūt mercedē iō nō recipiūt
cuſtodiuim⁹ p̄cepta ei⁹ ⁊ q꞉ ābula
ſ cōtritōe coꝛdis. vn̄ tota die cōtriſtatus igre
uim⁹ triſtes coꝛā dn̄o? Ergo nunc
diebar † qui cōtra deū ſupbiūt et blaſfemāt
btōs dicim⁹ † arrogātes. Siqdem
ſ poſt ſcelera et blaſfemias ꝓſpis pfruūtur.
ędificati ſunt faciētes ipietates. et
ſ felicitate p̄ſentis ſeculi ſ ver
tēptauerūt deū ⁊ ſalui facti ſūt. Tūc
ba ꝓphete ſ nō dicit quid locuti ſūt: ſꝫ ex eo q̄ ad
dit timētes deum: datur itelligi q̄d ſint locuti ſcꝫ qḋ
locuti ſūt timētes deū. vnuſqſqꝫ cū
ad timoꝛē dei ptinet ſ iuſtis loquentib⁹ et cohoꝛ
tan tibus ſe cōtra blaſfemias attēdit deus
ꝓxio ſuo. Et attēdit dn̄s ⁊ audiuit
ſ verba q̄ dicūt hic blaſfemi: īde deum timētes: ſcri
pta ſunt vt ſint ī memoꝛia p̄ſcie dei vt ī die iudicij
⁊ ſcript⁹ ē liber monumēti coꝛā eo ti
blaſfemis penas: et timētib⁹ p̄mia reddat
mētib⁹ deū ⁊ cogitātib⁹ nomē ei⁹.
ſ timētes me q̄ r̄nderūt ad verba blaſfemie
Et erūt mihi ait dn̄s exercituū ī die
ſ iudiciū ſ ī peculiarē populū ſ q꞉ oīs hō ſub
q̄ ego faciā ī peculiū. ⁊ parcā eiſ ſic
pctō ſ ī quo duplex affect⁹ ē: et pietatis ī filiū et ſer
uitutis ī famulū ſ p pniam
pcit vir filio ſuo ſuiēti ſibi. Et ↄuer

ſ q̄ nūc blaſfematis ex hītudīe timētiū et ve
timini. ⁊ videbitis q̄d ſit iter iuſtū
ſtra miſeria cognoſcetis qḋ ſit iter iuſtū et ipium
⁊ impiū. ⁊ iter ſuientē deo ⁊ nō ſer
uientem ei. C. IIII.
ſ plenus iculcat de penis blaſſematiū
et de p̄mijs timētiū ſ iudicij q̄ ſctīs
lux: pctōꝛibus tenebre
Ecce enim dies
ſ ad cremādos malos vt ſtipulā
veniet ſucceſa q̄ſi camin⁹. ⁊ erūt oēs
ſupbi ⁊ oēs faciētes ipietatē ſtipu
ſ cū cōbuſſerit eos n̄ reliq̄t ī eis radicē malicie.
la. Et iflamabit eos dies veniens
dicit dn̄s exercituū. q̄ nō dereliq̄t
ſ illa ipijs ecōtrario
eis radicē ⁊ germē. Et oꝛiet̄ vobis
† q̄ vere oīa iudicabit. nec bona nec mala nec virtu
tes: nec vicia latere patietur
timētibus nomē meū † ſol iuſticię. ⁊
ſ vt ſanatos p pniam ī humeris ſuis poꝛtet † tunc
ſ q̄ nūc ſeculo quaſi carcere icluſi eſtis
ſanitas ī pēnis eiuſ. † Egrediemī ⁊
ſ vn̄ cupio diſſolui ⁊ eē cū xp̄o ſ vel de viculis rela
xati † nec hoc ſine leticie cōtēti calcabitis ipios.
ſalietis ſic̄ vitul⁹ de armēto ⁊ † calca
† diſſoluti aridi ī potētes reſiſtere
bitis ipios cū fuerīt † cinis ſub plā
ta pedū vr̄oꝝ in die q̄ ego facio di
† ad ſpūalem itelligētiā iuitat ſ ī futuro iuxta meri
cit dn̄s exercituū. † Memētote le-
ta erit retributio: ergo dū ē tēpus merēdi obſeruate
gis moyſi ſui mei quā mādaui ei ī
legē ſ q̄ ē ſina ſ dirigēdā ſ ī qua ſūt ſ qḋ egūt ſ qḋ
oreb ad omnē iſrl' p̄cepta ⁊ iudicia
recipiāt
Ecce mittā vobiſ heliā ꝓphām an̄
quā veniat dieſ dn̄i magn⁹ ⁊ horri
ſ ſi helias n̄ an̄ coꝛ patrū cōuertetur ad filios
&c. f. a. p. e cū venit dies dn̄i magn⁹ iuſtis: horribilis
bilis. ⁊ ↄuertet coꝛ patꝝ ad filios.
ipijs pcutiet vnus iudex nō celū: n̄ eos q̄ ī celo verſa
tur: ſꝫ terrā anathemate. i. eos q̄ faciūt opa terrena.
⁊ coꝛ filioꝝ ad p̄res coꝝ. ne foꝛte
ſ iudicatur⁹ ſ ſepando oues ab hedis
veniā ⁊ pcutiā terrā anathemate.

p̄t itelligi ī ꝓlis eccīę
qb⁹ p̄cipit n̄ ſolū dare
decias. h̄ ⁊ oīa vēdere
⁊ dare paupib⁹. qḋ ſi
facē nolum⁹. ſaltem in
hūc iudeos imitem̄ vt
paupib⁹ ſaltē aliqꝫ p
tē dem⁹ ⁊ ſacerdotib⁹ ⁊
viduiſ debitū honoꝛē
deferam⁹ h̄ q̄ n̄ fecerit
dn̄m ſupplātare ↄuicit̄
Si qū fames ⁊ egeſtaſ
oīm rex opp̄mit mūd
h̄ ex ira di ſciam⁹ diſcē
dere. q̄ ī paupib⁹. ſi eli
moſinas n̄ accipiat: ſe
priuari affirmat ſua
poſſeſſione.
Poſſum⁹ ⁊ ſic int̄
pretari decimas ⁊ pri
mitias. Siquis doct⁹
ī lege p̄t alios erudire
nō debet ſibi attribue
re. h̄ p̄imūꝫ grās agat
deo a q̄ oīa. deinde ſa
cerdotib⁹ ei⁹ ac m̄giſ
a qb⁹ doct⁹ ē. alioquī
penuria maledicet̄. ſi
aūt deū largitoꝛē itelle
xerit. ⁊ his p q̄s a deo
erudit⁹ eſt ſe humiliaue
rit. ⁊ in hoꝛreum dei ci
bos intulerit. i. ſcriptu
rę alimenta popul' mī
ſtrauerit. mādabit de
us nubib⁹ ſuis vt plu
ant ſup eū imbrē. In
crepabit etiā ꝓ eo ↄtrā
as poteſtates. nec erit
ſterilis vinea ille. ſ. q̄
dicit. Ego ſū vitis v̄a
⁊ afferet ei fecūditatē.
⁊ tātā ex mēito humilita
tis hītudinē ↄſeq̄t̄. ut
omēs gētes dicāt eum
beatū. ⁊ ī terra. id ē.

Et hītās. Cūctę natōes p cir // doctrīa illi⁹ deſiderēt hitare.
cuitū mirabuntur fertilitatē terrę eīꝫ: itm̄ vt oēs hitare ī ea deſiderēt ⁊ ab
Inualuerūt. Repetit pleni⁹ // undātię rerū oīm gētib⁹ exēplo ſitis.
qḋ dixerat. laboꝛare feciſtis. d. ī. ſu. ⁊ exponit lati⁹ q̄rimoniā populi reuerſi
d̄ captiuitate: q̄ exn̄s ī cultu vni⁹ dei: multis miſerijs affligebat̄. vidēs ydo
latraſ ī oib⁹ ꝓſpari. Infirmato ḡ ⁊ dicēti. fruſtra colo deū. occurrit ꝓpheta
in pſona dn̄i. ⁊ recidit verba blaſphemię q̄ ab īfirmis dicūtur ī creatoꝛem.
Ergo. Pn̄t hec de hereticꝭ itelligi: martione ⁊ valentino ⁊ cūctis qui nō
recipiētes vetus teſtm̄ cōtra creatoꝛē loqnuntur. ⁊ ꝓficiūt ī ſua ipietate. et
Tūc lo. Verba ꝓphetę. Quaſi illis blaſ // multos ſocios ſceleris hn̄t
phemātibus d̄ iudicio dei. iuſti qui caſto timoꝛe deū timēt. loquent̄ ad inui
cē cohoꝛtātes ſe q̄ retributio bonoꝝ vel maloꝝ nō ſit in p̄nti: ſed ī futuro
⁊ q̄ hō n̄ poſſit ſcire iudicia dei ⁊ d̄ ęquitate eius diſputare.
Cū ſu. Abraā coopatōe diuię maieſtatꝭ dicit. Ego ſū terra ⁊ cinis. iō vi
dit ſolē iuſticię. Qui v̄o ſupbe dixit. Ponā ſup ſidera ſedē meā. ⁊ c. ſ. al.
Deducet̄ ad terrā. ⁊ erit cinis ſub pedibus ſctōꝝ ī die iudicij.
Mementote. Loquitur ad iſrael. i. ad oēs q̄ deū ſenſu cernūt. Vn̄ he
ati mūdo coꝛde. q. i. d. vi. Oreb. ſiccitas. quia per legē oīm vitioꝛuꝫ
humoꝛ excoquitur. Ecce m. Iudei dicūt an̄ ſuū xp̄m heliā eē venturꝝ
⁊ oīa reſtauraturū. Un̄ ⁊ chriſto ī euāgelio ꝓponit̄ q̄o. quid eſt q̄ phariſei
dicunt q̄ helias vētur⁹ ē. cui ipſe reſpōdit. helias quidē veniet. et iā venit
ī helia iohēꝫ itelligēs. P⁹ moyſen. i. legē ſpūalr ſeruādā dicit mitten̄d helia.
hiā. i. q̄ ꝓphetia ſignat̄. q꞉ anqꝫ dn̄s ī iudicio pcutiat terrā anathemate. mit
tet choꝛū ꝓpharū q̄ ſignificat̄ ī helia q̄ īterpretat̄ de⁹ me⁹. ⁊ ē d̄ opido theſ
bi: qḋ ſonat ↄuerſio ad pn̄iaꝫ. h̄ helias ↄuertet coꝛ patrū. abraā. iſa. ⁊ ia. ⁊
ceteroꝝ ꝓphāꝝ ad īſtructōꝫ poſteroꝝ de fide ſaluatoꝛis: ī quē ⁊ ipſi credide
rūt. ⁊ coꝛ filioꝝ. a. p. q꞉ ſuſcipiēt fidē quā illi habuerūt. Uel coꝛ p̄ris ad
filiū. i. dei ad oēꝫ q̄ ſpūm adoptōis accepit. ⁊ coꝛ filioꝝ ad p̄res coꝝ. Vn̄ iu
dei ⁊ chriſtiani q̄ nūc īter ſe diſcrepāt pari ī chriſtū religione ↄſentiēt.